

"Vi blir som én familie i Kirken"

Marta Bivand Erdal

Temadagen om fellesskap i St Hallvard menighet samlet 50-60 personer lørdag 18. mars. Den ble arrangert i regi av menighetens menighetsråd. Målet var å sammen komme videre i arbeidet med å bygge fellesskapet i menigheten, på kryss og tvers av ulike skiller. Både ved å bli kjent med hverandre og sammen jobbe med forslag til konkrete fellesskapsbyggende tiltak. I bunn ligger en felles forståelse av at det er som Guds barn at vi er ett, som en av deltakerne sa: «vi blir som én familie i Kirken».

Derfor begynte temadagen med messe, og ble avsluttet med Fader Vår. På polsk, tamil, tigrinya, vietnamesisk og til slutt på norsk. I messen hadde vi sang på norsk, polsk, tamil og tigrinya, og forbønner også på fransk, tysk og igbo. Den lange listen av språk reflekterer kun en brøkdel av mangfoldet oss i mellom, men illustrerer at vi virkelig kommer fra alle verdens hjørner. Selvom de store «gruppene» kommer klart frem, er det viktig å også huske på alle som kommer fra andre land, som har andre morsmål enn disse. Alle sammen er vi katolikker i Norge idag.

Noen lurte på hvor de «norske katolikkene» er. Ja, for antallet personer født i Norge, kunne telles på én hånd. Her er det verdt å understreke at opptellingen på katekesen lørdagen før, ville vist stikk motsatt bilde. Katolikker flest i Norge er unge, og de aller fleste barna og ungdommene er født her i Norge. Så også i St Hallvard menighet. Men vi som er voksne katolikker i Norge idag, vi er stort sett ikke født her. Noen av oss kom hit som barn eller ungdom, og mange har etterhvert hatt Norge som sitt hjem, mye lenger enn noe annet sted.

Men, så skal vi absolutt ikke glemme de norske katolske familier, som gjennom flere generasjoner har bygget de menighetene vi alle har glede av idag. Slike grunnfjell finnes også i St Hallvard. Ei heller skal vi glemme de mange som konverterer til den katolske kirke, og mangfoldiggjør norsk katolisisme, også fra norsk hold. Men de «norske katolikkene» i betydningen *det bærende limet i den katolske kirke i Norge* – også i vår menighet – vel, det er oss alle. For de som har norsk som morsmål, blant voksne katolikker idag, de er et veldig lite mindretall. Det er kanskje en virkelighet vi alle kan ha nytte av å reflektere noe mer over.

Men vi som deltok har tross alt mye til felles. Mange av oss er foreldre, noen er kateketer, ja, flere er søndagsskolelærere. Noen sitter i Menighetsrådet. Andre er lektorer – enten på norsk eller på andre språk. Flere er aktive i kor og musikkgrupper på ulike språk. Slik viser det seg at våre ulike morsmål, ikke er alt som betyr noe.

Pave Frans' radikale utfordring om kirkelig fornyelse, og vårt ansvar som individer, og som fellesskap, ble diskutert i grupper. Fellesskapet i troen står sterkt. Samtidig er forskjellene oss i mellom reelle. Det å snakke samme språk skal ikke tas for gitt. Men med mange som mestrer flere språk, ble det tolking blant annet til og fra polsk, tigrinya og vietnamesisk, spontant ved bordene. De språklige ressursene er enorme, og det ble pekt på at dette er noe vi bør benytte oss av mer. Språklige skiller er et dårlig argument for ikke å gjøre ting sammen, når man faktisk kunne ha hatt simultanoversettelse til flere språk. Dette krever planlegging – men det er mulig, om man sammen går inn for dette. For eksempel på en menighetspilgrimstur, eller kanskje når det er retrett på et annet språk enn norsk, og man slik kunne gitt et tilbud til flere, ved å tolke til norsk.

Fellesskapet springer ut av troen, og næres av den. Derfor ble også et betydelig fokus lagt på muligheter for felles bønn, tilbedelse og messefeiring. Med felles – var referansepunktet her temadagens messe – felles i betydningen en messe der alle bidrar, med sang, med lesninger, med forbønner, og med offergaver. En slik messe krever også felles forberedelse og kommunikasjon. Gjennom nettopp denne felles forberedelsen bygges det broer oss imellom. Vi blir bedre kjent med hverandre gjennom å forberede en messe sammen, eller en tilbedelse, eller en prosesjon.

For idéene her var mange: felles prosesjon for hele menigheten på Kristi Legeme og Blods Fest – Corpus Christi, var en av disse. Dette er et eksempel det er mulig å gjennomføre, men det krever samarbeid. For skal man feire messer på norsk, polsk og andre språk samtidig – all den tid det ikke er plass til alle i kirkerommet – og deretter gå sammen i prosesjon? Hvordan sikrer man trygghet i prosesjonen? Og hva med sikkerhet i lokalene som vil bli overfylte – kan man fordele ansvar for dette? Hvem kan skaffe lydutstyr? Og kan man skaffe utstyr som muliggjør en prosesjon også om det regner? Hvem kan planlegge prosesjonen, fordele sanger og lesninger på ulike språk? Hvem bygger altre, og hvem kan bidra til å pynte disse? Dersom man samarbeider om alle disse oppgavene, blir en slik enkel felles markering av Corpus Christi noe som bidrar til sterkere fellesskap i menigheten. Dette er også noe flere andre katolskemenigheter i Norge har god erfaring med. Kanskje er det ting vi kan lære av andre her.

Sakramentstilbedele og rosenkransbønn var blant andre former for felles tilbedelse og bønn som ble diskutert, der felles rosenkrans første lørdag i måneden i forbindelse med 100-års jubileet for Fatima-åpenbaringene var ett konkret forslag. Også det diakonale arbeidet fikk sitt fokus – der det ble anerkjent at det er mye å gjøre, såvel internt i menigheten, som utad her i Oslo, og lenger ut i verden. Fra det å besøke fanger i fengsler – til samarbeid i menigheten om Caritas-søndager der inntektene går til Caritas' arbeid for de fattigste (Caritas er Kirkens egen bistandsorganisasjon) – til Norges Unge Katolikkers Adventsaksjon, som menighetens barn og unge engasjeres i hvert eneste år (også den går til inntekt for Caritas' arbeid).

Fremtidens fellesskap i St Hallvard menighet avhenger ikke bare av oss som er voksne, men også av barna og ungdommene. Derfor ble også barne- og ungdomsarbeidet satt i fokus som helt avgjørende – særlig arbeid med konfirmanter etter konfirmasjonen. Å være ung katolikk i Norge i dag er ikke alltid like rett fram – de unge trenger derfor også arenaer der det å være katolikk er det «normale» - og slike arenaer er det Kirkens ansvar å utvikle. Og den Kirken, det er i grunnen oss alle.

Ikke alle har et kall til ungdomsarbeid – men vi kan alle være med å bygge fellesskapet i menigheten, gjennom bønn og tro, gjennom katekese, gjennom diakoni, gjennom de mange små tjenester som gjøres i det stille – fra det å lage kirkekaffen, til å være foreledrevakt på katekesen, til å kjøre eldre eller syke til søndagsmessen. Menighetens felles St Hansfeiring, Familiehelg og familietreff, er eksempler på fellesaktiviteter – der bønn og fellesskap går hånd i hånd – som også ble nevnt som viktige å fortsette med.

En av utfordringene som ble presentert på temadagen var: prøv å se menneskene rundt deg i kirkebenken i messen, hils på dem – ikke være en fremmed, bli kjent. Samtidig er pave Frans' utfordring om radikal fornyelse i Kirken, en utfordring til hver og en av oss, der fundamentet stadig vekk er fellesskapet i Kristus. Det utfordrer, og det krever noe av oss – også det å gjøre ting på nye og annerledes måter.

For å bygge fellesskap på tvers av store språklige og kulturelle, aldermessige og andre skiller, det *er* en utfordring. For noen finnes det lite valg – ens morsmål opptreer ikke på menyen av språk det serveres katolske messer på, selv i Oslo. Man hopper ut i det brokote farvann som er norsk katolisisme. Andre opplever nettopp at dette farvann av norsk katolisisme, som man en gang kjente, stadig er i ny endring, hvem vet i hvilken retning. Andre igjen, har kanskje et valg. Man kan velge messer på morsmålet, og fellesskap med ens egen «gruppe». Det er rimelig, og ofte nødvendig – språklig, eller kanskje snarere åndelig. Ingen skal klandres for her. Og ofte er det også større indre skiller i språkgruppene enn vi utenfra evner å se. Men et rimelig spørsmål å stille oss alle, er: utfordringen om å bygge fellesskap – på tross av, og på tvers av, skillelinjer blant katolikker i Norge i dag – hvem er villig til å være med å ta den?

På temadagen i St Hallvard var det liten tvil. De store, robuste gruppene, de var sterkt tilstede. De stiller seg villige til å strekke ut en hånd, til å gjøre ting på nye måter – til å dra lasse også sammen med fellesskapet. Dette er en håndsrekning som er viktig, og den vitner om at «Guds kirkes grunnvoll ene» - den står støtt i det mangfold som er norsk katolisisme – slik salmen fortsetter «er Herren Jesus Krist». I allefall er dette inntrykket veldig klart, en marsdag i St Hallvard menighet, når vårrullene og «verdens beste» er vel fortært, og sognepresten haster videre til to nye dåp, den polske kapellanen til en rekke samtaler som venter, og diakonen lyser velsignelse over alle oss legfolk som er samlet her.